

Datum: 01.04.2026. godine.
Broj predmeta: Ž-SA-08-1399/25

Općina Kakanj
Općinsko vijeće
Ulica branilaca broj 1
72 240 Kakanj

OPĆINA BOSNE I HERCEGOVINA
ZENICKO - DOBOJSKI KANTON
OPĆINA KAKANJ
23-04-2026

Primijeno: 23-04-2026

Org. jed.	Kl. oznaka	Broj	Prilog

113126

Predmet: Preporuka broj u vezi građanske inicijative neformalne grupe građana "Kakanj ustaje"

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENICKO - DOBOJSKI KANTON
OPĆINA KAKANJ
STRUČNA SLUŽBA ZA POSLOVE OPĆINSKOG VIJEĆA
KAKANJ

Primijeno: 23.04.2026.

Org. jed.	Pril.	Pril.
03/1	193	126

UVOD

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija ombudsmena) zaprimila je dana 30.09.2025. godine žalbu neformalne grupe građana (u daljem tekstu: NGG "Kakanj ustaje" u kojoj je ukazano da su 15.05.2025. godine predali građansku inicijativu Općinskom vijeću Kakanj (u daljem tekstu: OV Kakanj) koja do obraćanja Instituciji ombudsmena nije razmotrena.

Institucija ombudsmena uputila je dopis OV Kakanj, koji je dana 27.10.2025. godine dostavio odgovor pod brojem: 01/1-361725 od dana 24.10.2025. godine, u kojem je između ostalog navedeno:

"Građanska inicijativa neformalne grupe građana "Kakanj ustaje" je zaprimljena u Stručnu službu za poslove Općinskog vijeća dana 15.05.2025. godine;

Kolegij Općinskog vijeća je istu razmatrao na svojoj 6. sjednici održanoj dana 21.05.2025. godine i po istoj donio Zaključak, broj: 01/1-6-K-213/25 od 21.05.2025. godine: „Kolegij Općinskog vijeća Građansku inicijativu neformalne grupe građana „Kakanj ustaje“ dostavlja JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj, JP „Grijanje“ d.o.o. Kakanj, Općinskom načelniku, Službi za privredu, urbanizam i zaštitu okoline, Zavodu za planiranje i izgradnju Općine Kakanj, Odsjeku za inspekcije Općine Kakanj i „Hidrogradnja“ d.d. Sarajevo u stečaju - Kamenolom „Greben“ da se, u dijelu koji se odnosi na njihove nadležnosti, o istoj očituju. Očitovanje će se dostaviti Kolegiju Općinskog vijeća.

Na navedeni Zaključak nije se niko očitovao;

Poštujući odredbu člana 90. Statuta Općine Kakanj da se Općinsko Vijeće najkasnije u roku od 60 dana od dostavljanja Građanske inicijative Općinskom vijeću treba izjasniti o podnesenoj Građanskoj inicijativi, predsjedavajući je na 7. sjednici Kolegija Općinskog vijeća održanoj dana 18.06.2025. godine, predložio da se Građanska inicijativa uvrsti u dnevni red 8. redovne sjednici Općinskog vijeća, što je Kolegij prihvatio;

Prilikom rasprave o dnevnom redu 8. redovne sjednice Općinskog vijeća održane dana 26.06.2025. godine, jedan od klubova u Općinskom vijeću je predložio da se Građanska inicijativa povuče sa dnevnog reda, odnosno da se o istoj ne raspravlja, niti da se Vijeće izjašnjava o Građanskoj inicijativi

dok ne pristignu očitovanja nadležnih službi i javnih preduzeća, pa je ista povučena s dnevnog reda sjednice;

Podnosioci inicijative nisu se oglašavali ponovo ni predsjedavajućem niti Stručnoj službi za poslove Općinskog vijeća, obzirom da je proceduralno sve provedeno u skladu sa statutarnim i poslovnim odredbama;

Što se tiče daljih aktivnosti oko Građanske inicijative, od strane predsjedavajućeg Općinskog vijeća i Stručne službe za poslove Općinskog vijeća nije moguće bilo kakvo djelovanje dok ne pristignu očitovanja gore navedenih nadležnih službi i privrednih subjekata, a nakon prijema istih biće pripremljeni materijali za prvu narednu redovnu sjednicu Općinskog vijeća;

Napominjemo da je svu hronologiju događaja i razmatranja Građanske inicijative, kao i svih drugih materijala o kojima Kolegij Općinskog vijeća i Općinsko vijeće raspravlja, objavljena na zvaničnoj stranici Općine Kakanj, obzirom da je rad Općinskog vijeća transparentan, a kroz zapisnike i najave sjednica jasno se vidi da je sa strane Stručne službe za poslove Općinskog vijeća i predsjedavajućeg Općinskog vijeća sve provedeno u skladu sa Statutom Općine Kakanj i Poslovníkom o radu Općinskog vijeća Kakanj."

Nakon prijema naprijed navedenog odgovora u mjesecu decembru 2025. godine upućen je dopis OV kakanj u kojem je zatražena informacija da li su u međuvremenu uputili urgencije onima koji se nisu izjasnili.

Dana 05.01.2026. godine Institucija ombudsmena zaprimila je odgovor OV Kakanj pod brojem: 01/1-448/25 od dana 29.12.2025. godine, u kojem je između ostalog navedeno:

"Zaključci Kolegija Općinskog vijeća i Općinskog vijeća su obavezujući. Obzirom na to da su to predstavnička tijela ne izvršna, nije praksa da se traže urgencije na postupanja po zaključcima i odlukama koje ova tijela donesu, a kojima je zakonodavac svojim hijerarhijski višim propisima već dao pravnu snagu.

Ovim putem Vas obavještavamo da će Vaš akt broj: Ž-SA-08-1390/25 od 18.12.2025. godine biti dostavljen svima onima kojima je prethodno dostavljen i Zaključak Kolegija broj: 01/1-6-K-213/25 od 21.05.2025. godine kojim se tražilo očitavanje po podnesenoj Građanskoj inicijativi."

Dana 23.02.2026. godine Institucija ombudsmena uputila je dopis OV Kakanj u svrhu dobivanja informacije da li je u međuvremenu došlo do određenih promjena.

Dana 11.03.2026. godine zaprimljen je odgovor OV Kakanj pod brojem: 01/1-80/26 od dana 04.03.2026. godine, u kojem je između ostalog navedeno:

"Kolegij Općinskog vijeća je primio sljedeća očitovanja: a) Informacija Službe za privredu, urbanizam i zaštitu okoline u vezi Građanske inicijative neformalne grupe građana „Kakanj ustaje“ b) Odgovor „Hidrogradnja“ Sarajevo - dioničkog društva u stečaju u vezi Građanske inicijative neformalne grupe građana „Kakanj ustaje“ c) Odgovor Odsjeka za inspekcije na Zaključak Kolegija Općinskog vijeća, broj: 01/1-6-K-213/25 od 21.05.2025. godine.

JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj, JP „Grijanje“ d.o.o. Kakanj, općinski načelnik, Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj se nisu još oglasili."

Podnosioci žalbe su o svim poduzetim radnjama, kao i zaprimljenim odgovorima, pravovremeno obavještavani, te su u vezi istih iskazali nezadovoljstvo činjenicom da do danas nije raspravljano o inicijativi.

Nakon uvida u spis Ombudsmeni Bosne i Hercegovine razmotrili su ovaj predmet u kontekstu promovisanja dobre uprave i vladavine prava.

ZAPAŽANJA OMBUDSMENA

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine ovo pitanje sagledali su sa aspekta pune realizacije prava građana da upućuju inicijative vijećima, odnosno da iste bude razmotrene, u smislu odredbi člana 45. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 49/06 i 51/09) a koji glasi:

*"Građani imaju pravo organu jedinice lokalne samouprave podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.
O inicijativi iz stava 1. ovog člana vijeće mora raspravljati ako ga potpisom podrži određeni broj građana upisanih u birački spisak jedinice lokalne samouprave, što se utvrđuje statutom.
Ovaj broj neće biti veći od 5% ukupnog broja građana upisanih u birački spisak."*

U konkretnom slučaju nije dovedena u pitanje podrška građana, te je inicijativa u smislu ispunjavanja uslova prihvaćena od vijeća ali o istoj do danas nije raspravljano, čime se dovodi u pitanje puna realizacija prava koja imaju građana. Prava navedena kako u ovom zakonu, tako i drugima, nemaju efekta ukoliko ne budu realizirana.

Ombudsmeni žele ukazati da je evidentno da je predsjedavajući OV i Kolegij poduzimao određene mjere u svrhu realizacije ali uslijed činjenice da nisu uspjeli prikupiti sve odgovore nije došlo do rasprave odnosno razmatranja ove inicijative.

Nije sporno da generalno vijećnici prilikom razmatranja inicijativa koje mogu imati efekta na poslovanje komunalnih preduzeća, realizaciju budžeta i drugo, trebaju imati sve potrebne materijale jer efekti takvih odluka imat će različite posljedice i moraju se pomno sagledati.

Bilo bi neodgovorno i suprotno interesima građana kada bi se bez prikupljenih materijala i rasprave, širih konzultacija u lokalnoj zajednici, određene inicijative razmatrale, prihvatale ili odbacivale.

Vijećnici su na izborima dobili povjerenje građana i svakako da ih isto obavezuju da djeluju u njihovim interesima, uzimajući u obzir širu zajednicu i kompleksnost zadataka koje podrazumijevaju upravljanje jednom jedinicom lokalne samouprave.

Ipak, od podnošenja navedene građanske inicijative do danas prošlo je gotovo godinu dana i ista do danas nije bila raspravljana od strane vijećnika.

Isto nesumnjivo dovodi do podriivanja povjerenja građana u politički sistem i elemente participacije koje imaju u procesu donošenja odluka, te takve situacije vode rastu nepovjerenja u politički sistem, apatiji građana, manjku participacije, apstenciji pri izborima i urušavanju samog sistema.

Moramo skrenuti pažnju da građanske inicijative imaju višestruke funkcije. One su, do uređenja pitanja referenduma na nivou jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH, najviši stepen

participacije građana u odlučivanju odnosno jedina mogućnost građanima da određena pitanja delegiraju direktno na sjednice općinskih ili gradskih vijeća, kada to ne žele učiniti komunicirajući kako sa vlastima tako i sa vijećnicima, niti kroz mjesne zajednice ili zborove građana.

Građanske inicijative omogućavaju građanima da djeluju politički, pri tome daju im mogućnost da djeluju izvan postojećih političkih subjekata ili pojedinaca zastupljenih u vijećima, čemu se istima daje dodatni legitimitet u očima građana i omogućava aktivnije učešće.

Iste, bez obzira na činjenicu da li budu usvojene ili odbačene, omogućavaju iniciranje šire debate o određenim pitanjima, te dugoročno dovode do veće osviještenosti o određenim pitanjima.

Stoga, smatramo da OV Kakanj treba istu razmotriti u narednom periodu, te prevazići probleme koje se odnose na pripremu materijala za istu.

Nakon razmatranja predmeta Ombudsmeni Bosne i Hercegovine su na osnovu člana 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 19/02, 35/04, 32/06 i 61/23) donijeli ovu preporuku:

PREPORUKA

Općinsko vijeće Kakanj treba poduzeti mjere u svrhu razmatranja upućene građanske inicijative od strane vijećnika i o tome obavijestiti Instituciju ombudsmena u roku od 90 dana od dana prijema ove preporuke.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine:

Nives Jukić

Dr. Nevenko Vranješ

Dr. Jasminka Džumhur

Dostaviti:

- u spis
- naslovu
- podnosiocu žalbe